

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

456 / 1.10.2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind abrogarea art. 13 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 și pentru stabilirea unor măsuri referitoare la executarea sancțiunilor contravenționale*, inițiată de domnul senator AUR Gheorghe-Adrian Cătană împreună cu un grup de parlamentari AUR (**Bp. 372/2024**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare abrogarea¹ art. 13 din *Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare*, precum și anularea amenzilor contravenționale aplicate în temeiul acestor dispoziții, în cazul în care nu sunt achitate sau restituirea sumelor de bani reprezentând amenzi contravenționale deja achitate.

¹ *Legea nr. 55/2020, Art. 13* Pe durata stării de alertă, prin ordin comun al ministrului sănătății și ministrului afacerilor interne se poate institui:

a) obligativitatea purtării măștii de protecție în spațiile publice închise, spațiile comerciale, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă;

b) obligativitatea organizării activității instituțiilor și autorităților publice, operatorilor economici și profesioniștilor, astfel încât să se asigure la intrarea în sediu, în mod obligatoriu, triajul epidemiologic și dezinfectarea obligatorie a mâinilor, atât pentru personalul propriu, cât și pentru vizitatori. Pentru personalul propriu triajul epidemiologic constă în măsurarea temperaturii prin termometru noncontact, iar pentru vizitatori triajul se realizează prin măsurarea temperaturii.

II. Observații

1. Precizăm faptul că, în contextul generat de dinamica evoluției situației epidemiologice naționale, dar și internaționale, determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, interesul public general a reclamat adoptarea unor măsuri care au permis autorităților publice să intervină eficient și cu mijloace adecvate pentru gestionarea crizei, luând în considerare protecția împotriva îmbolnăvirii cu noul coronavirus.

În acest sens, a fost necesară instituirea la nivel legislativ, pe fondul existenței unei situații de o gravitate excepțională generată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, a unor mecanisme care să protejeze, în mod adecvat și cu prioritate, drepturile constituționale la viață, integritate fizică și la ocrotirea sănătății, fundamentate și de obligația instituită de *Legea fundamentală* în sarcina statului de a lua măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice a cetățenilor.

Așadar, Parlamentul României, în calitate de organ reprezentativ și unică autoritate legiuitoare a țării, a adoptat *Legea nr. 55/2020*, în contextul răspândirii la nivel global a infecției provocate de coronavirusul SARS-CoV-2.

Astfel, prin adoptarea *Legii nr. 55/2020*, s-a dorit crearea cadrului legal al măsurilor excepționale impuse de gestionarea situației de criză, măsuri care au fost de natură a limita drepturile și libertățile cetățenilor, însă numai cu scopul final al apărării sănătății populației și evitării riscului iminent al unei îmbolnăviri în masă a acesteia.

Actul normativ în discuție răspunde nevoii asigurării securității juridice a drepturilor și libertăților celorlalți atât din perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public, fiind o modalitate concretă de salvagardare a unor drepturi în situațiile în care exercițiul acestora dobândește un caracter de amenințare la adresa sănătății întregii comunități sau a unei părți însemnate a acesteia.

În egală măsură, cetățenii români și orice altă persoană aflată pe teritoriul României au obligația să se supună măsurilor de prevenire și combatere a bolilor transmisibile, să respecte întocmai normele de igienă și sănătate publică și să aplice măsurile stabilite privind instituirea condițiilor pentru prevenirea îmbolnăvirilor și promovarea sănătății individului și a populației.

De asemenea, trebuie menționat faptul că neluarea unor măsuri cu caracter excepțional în domeniul social și economic pentru combaterea răspândirii infectării cu coronavirusul SARS-CoV-2 în rândul populației ar fi putut avea ca efect un impact deosebit de grav asupra dreptului la viață și, în subsidiar, asupra dreptului la sănătate al persoanelor.

Astfel, interesul public general a reclamat adoptarea unor măsuri care au permis autorităților publice să intervină eficient și cu mijloace adecvate pentru gestionarea acestei crize și pentru asigurarea unei protecții adecvate împotriva îmbolnăvirii cetățenilor.

Totodată, apreciem că acest act normativ a fost necesar dat fiind faptul că reprezenta singura modalitate de instituire a unui cadru normativ unitar într-o situație esențialmente excepțională care comportă un grad ridicat de abatere de la normalitate.

De asemenea, precizăm că *Legea nr. 55/2020* a fost adoptată în conformitate cu prevederile constituționale, întrunind condițiile consacrate de art. 53 din *Constituția României, republicată*, și reprezentând un instrument necesar și eficient în protejarea sănătății publice a populației și stopării răspândirii pandemiei de COVID-19 prin măsurile care au fost reglementate în cuprinsul acesteia.

În acest context, apreciem că stabilirea unor sancțiuni contravenționale era absolut necesară pentru realizarea scopului *Legii nr. 55/2020*, în vederea responsabilizării cetățenilor și pentru a-i determina să respecte măsurile restrictive reglementate, în scopul protejării sănătății publice și diminuării răspândirii pandemiei de COVID-19.

Astfel, în măsura în care *Legea nr. 55/2020* nu a fost declarată neconstituțională în integralitatea sa printr-o *Decizie a Curții Constituționale a României*, apreciem că nu se impune anularea/restituirea tuturor amenzilor acordate în temeiul acesteia, întrucât acestea și-au atins scopul pentru care au fost acordate, respectiv de a îi determina pe contravenienți să conștientizeze pericolul la care s-au expus atât ei, cât și pe cei cu care au intrat în contact prin nerespectarea măsurilor restrictive impuse de legiuitor.

2. Contravențiilor prevăzute în *Legea nr. 55/2020*, reglementate la art. 68 alin. (1), le sunt aplicabile dispozițiile *Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*, iar, potrivit art. 69 alin. (2) din *Legea*

nr.55/2020, „sumele provenite din amenzile aplicate pentru contravențiile prevăzute de acest act normativ se fac venit integral la bugetul de stat”, ca urmare recuperarea acestora realizându-se de către organele fiscale ale Agenției Naționale ale Administrației Fiscale (ANAF).

Precizăm că, potrivit dispozițiilor *Ordonanței de Guvern nr. 2/2001*, scopul legii contravenționale este de a apăra valorile sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală.

Contravenția este definită ca fiind *„fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, hotărâre de Guvern sau, după caz, prin hotărârea consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București”*.

3. Cu privire la art. III al inițiativei legislative, precizăm că, în aplicarea art. 168 alin. (1) din *Codul de procedură fiscală*, a fost emis *Ordinul nr. 1.899 din 22 decembrie 2004 pentru aprobarea Procedurii de restituire și de rambursare a sumelor de la buget, precum și de acordare a dobânzilor cuvenite contribuabililor pentru sumele restituite sau rambursate cu depășirea termenului legal*.

Prin urmare, apreciem că nu este necesară reglementarea unei noi proceduri de restituire a sumelor de bani reprezentând amenzi achitate în temeiul art. 13 din *Legea nr. 55/2020*, întrucât acest aspect este reglementat prin *Ordinul nr. 1899/2004*.

4. Apreciam că inițiativa legislativă în discuție este de natură a încuraja repetarea unor astfel de fapte de încălcare a legilor țării, precum și de a discredita sistemul de ordine și siguranță publică, în competența căruia au fost date acțiunile de verificare și sancționare a încălcării dispozițiilor *Legii nr. 55/2020*.

De asemenea, s-ar putea considera că toate analizele efectuate la acel moment, pe baza factorilor de risc, nu au reflectat realitatea.

În plus, adoptarea unei astfel de inițiative legislative, ar crea impredictibilitate legislativă și ar destabiliza instituțiile statului, cu *încălcarea principiului securității juridice*.

Totodată, considerăm că adoptarea inițiativei legislative în discuție ar da naștere unei situații discriminatorii între persoanele care au aplicat în mod corect legea și s-au conformat tuturor interdicțiilor/restricțiilor și

cele care au luat decizia de a nu respecta prevederile legale asumându-și consecințele contravenționale și, totodată, ar crea premisele unui precedent legislativ în adoptarea și a altor măsuri exoneratoare de răspundere.

5. Prin raportare la *Expunerea de motive* și scopul urmărit de inițiatori, apreciem că nu se justifică abrogarea art. 13 din *Legea nr. 55/2020*, întrucât dispozițiile abrogate își încetează efectele de la data intrării în vigoare a actului de abrogare, iar nu în mod retroactiv.

Astfel, abrogarea art. 13 din *Legea nr. 55/2020* nu va produce niciun efect asupra amenzilor contravenționale aplicate până la data adoptării inițiativei legislative, întrucât dispozițiile legale în temeiul cărora persoanele au fost sancționate contravențional pentru nerespectarea obligației de a purta mască de protecție au avut caracter temporar, respectiv „pe durata stării de alertă”, iar, conform art. 47 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001* raportat la art. 7 din *Codul penal*, dispozițiile legii temporare se aplică contravențiilor săvârșite în perioada de timp cât legea era în vigoare.

6. Potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, instrumentul de prezentare și motivare trebuie să includă motivul emiterii actului normativ, impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat, impactul asupra sistemului juridic, consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, precum și activitățile de informare publică.

Considerăm că instrumentul de prezentare și motivare nu face nicio referire la impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat și impactul asupra sistemului juridic.

De asemenea, *Expunerea de motive* nu face nicio referire la măsura abrogării art. 13 lit. b) din *Legea nr. 55/2020*, context în care ar fi fost necesară completarea *Expunerii de motive* cu justificări relevante față de fiecare măsură preconizată prin inițiativa legislativă, astfel încât să se asigure respectarea dispozițiilor legale învederate mai sus.

În acest sens, conform jurisprudenței *Curții Constituționale*², deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea a constatat că prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ, astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă *principiul securității raporturilor juridice*, având claritatea și previzibilitatea necesară.

7. În plus, semnalăm faptul că în procedură parlamentară se află o altă propunere legislativă cu obiect de reglementare similar celei în discuție, respectiv propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru stabilirea unor măsuri referitoare la executarea sancțiunilor contravenționale aplicate în temeiul Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19*” (Pl-x 51/2023), cu privire la care Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților (Cameră Decizională) a depus, în data de 13.06.2023, un raport de respingere a acesteia.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ion-Marcu CIOLACU

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului

² Decizia nr. 448 /2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 40 alin. (3) din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2), art. 49 alin. (2), art. 54 și art. 56 din Legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate